

**BINNENGEKOMEN
TEAM DOCUMENTSERVICES
D.D. 17-05-2016
NO. 2016-16646**

14 mei 2016

Aan het College van Burgemeester en Wethouders,

vragen ex art. 48 RvO

onderwerp: besluitvormingsprocedure opvang vluchtelingen/azc : de rol van de gemeenteraad en burgers

DEMOCRATIE EXIT ?

Geacht College,

Nederland is een **democratische rechtsstaat**, hetgeen betekent dat de overheid op elk niveau zich aan de wet moet houden. Nederland heeft o.m. ook het VN-vluchtelingenverdrag geratificeerd en komt zijn hierin vastgelegde verplichting na: opvang van vluchtelingen. Vluchtelingen zijn mensen, waarvan vast staat, dat zij vervolging hebben te vrezen hebben vanwege ras, godsdienst of politieke overtuiging of omdat zij tot een bepaalde sociale groep behoren of een bepaalde nationaliteit bezitten, of vanwege oorlogsgeweld. Maastricht heeft inmiddels al bewezen zijn steentje te hebben bijgedragen en huisvest al ruim 700 vluchtelingen in Limmel en in Malberg en Sint Pieter samen komen er nog eens 520 bij, exclusief gezinsherenigingen en nareizigers (gemiddeld x factor 5) plus binnenkort nog eens 100 minderjarigen in kleinschalige opvang. De Liberale Partij Maastricht is er uiteraard voorstander van om een vluchteling - een medemens in nood op de vlucht voor vervolging of oorlogsgeweld - bescherming en onderdak te bieden. Zij het dat Nederland natuurlijk niet alleen de halve wereld kan opvangen omdat we geografisch een heel klein land zijn met al een hoge bevolkingsdichtheid.

Maar Nederland is ook een democratie, wat in de kern inhoudt dat de burger, hetzij rechtstreeks of via een democratisch gekozen Tweede Kamer en gemeenteraad invloed kan en mag uitoefenen op het handelen van de overheid. In het besluitvormingsproces rond de vestiging van azc's gaat het juist op dit punt vaker mis: bewoners maar ook een gemeenteraad worden steeds vaker niet (voldoende) of niet tijdig geïnformeerd en zodoende compleet overvallen met panklare besluiten voor een locatie voor een of meerdere azc 's. Zo ook nu in Maastricht. Ook in Rijckholt was dat aanvankelijk het geval maar de gemeenteraad is gelukkig in stelling gebracht en deze heeft na burgerprotesten het besluit van het College teruggedraaid.

Was er bij de komst van **AZC Limmel (2014) nog sprake van een open, transparant en democratisch proces**, bij Malberg en Sint Pieter is dat een ander verhaal. Toenmalig burgemeester Mans gaf destijds bij de eerste aanvraag van het coa aan: dat gaan we samen doen, met de bevolking en de Raad, dat ga ik niet alleen doen. Creëren van draagvlak in de gemeente was destijds uiterst belangrijk. Er volgde een uitgebreide raadpleging van raad en bewoners, eindigend met een voorstel aan de raad. De transparante procedure die volgde bij de komst en de keuze van dat azc - na presentatie van een lijst van onderzocht vastgoed en uiteindelijk resulterend in de keuze voor locatie

Limmel - deed recht aan het democratische proces. De manier van besluitvorming over de komst van azc's in Malberg en Sint Pieter, is echter de regelrechte tegenhanger.

Na het indienen van een **motie** op 15 september 2015, op initiatief van de PvdA, **die slechts opdracht gaf tot het onderzoeken van locaties die mogelijkwijs geschikt konden worden gemaakt voor opvang**, werd er niet teruggekoppeld naar de raad. De raad kreeg ook geen lijst met het onderzochte vastgoed gepresenteerd.....er volgde een lange radiostilte. Deze werd plotseling op 22 maart 2016 doorbroken door de bekendmaking van een panklaar Collegebesluit, dat als "mededeling" in een besloten bijeenkomst, waarvan het agendapunt onbekend was, aan een niet voltallige raad werd gepresenteerd. In Malberg en Sint Pieter worden azc's gevestigd. Zowel de raad maar zeker de bewoners, die de dag erna werden geïnformeerd waren compleet overvallen door dit besluit.

Het besluitvormingsproces -uitgevoerd als een goed geregisseerde geheime militaire operatie die op zich uitstekend was verlopen- heeft de democratie op dit punt om zeep geholpen. Immers van inspraak en invloed door de raad en bewoners vóóraf is geen sprake geweest. Locaties, het aantal mensen en samenstelling waren en bleven onbekend tot op het moment van de "mededeling van het College". Het besluit was van bovenaf opgelegd. Resultaat: operatie geslaagd maar patiënt overleden.

In de brief van 27 april j.l van de VVE Parkresidentie aan het College staat hun opinie hieromtrent treffend beschreven: "Maar, zo werd ons verzekerd, vanaf nu zouden we een "communicatietraject" ingaan en zou er goed naar ons geluisterd worden. Maar, uhh....., waarom nu pas?"

Maar van andere bewoners van Sint Pieter en Malberg horen wij ook dat er ondanks deze toezegging nog altijd geen sprake is van een goede communicatie met het College. Op hun vragen en bezwaren hebben ze tot op heden in ieder geval nog geen antwoord gekregen. De Liberale Partij Maastricht maakt zich dan ook zorgen over het gebrek aan democratie in dit proces en het gebrek aan communicatie m.b.t. de komst van azc's. Daarom stellen we - ook namens veel bezorgde bewoners - de volgende vragen aan het College.

Minister Plasterk

De minister geeft aan dat de komst van een azc met en in de raad besproken moet worden. Hij benadrukt daarbij: "dat kost tijd, maar die tijd is nodig voor een zorgvuldig en gedragen beleid. Raadslid.nl roept de colleges op om de gemeenteraad te betrekken bij de keuze en de soort van opvanglocatie.

Maar ook deze adviezen en die van de minister en gemeenteraad.nl. om draagvlak te creëren en het azc besluit niet autonoom als college te nemen, heeft het college echter in de wind geslagen.

Uit de vergelijking procedure Limmel - Malberg en Sint Pieter valt te constateren dat het ook anders kan:

I Besluitvormingsproces azc Limmel

1. bespreking in de Raadscommissie,
2. bespreking met bewoners van Limmel en terugkoppeling naar de Raad
3. 2 x Memorie van Antwoord
4. een Raadsinformatiebrief
5. Raadsvoorstel
6. amendement
7. Motie

II besluitvormingsproces azc Malberg en Sint Pieter:

1. 15 september 2015 motie PvdA met opdracht om op zoek te gaan naar vastgoed voor azc's en in gesprek te gaan met het coa;

2. 22 maart 2016 **besloten bijeenkomst** van 30 minuten voor raadsleden met onbekend onderwerp; de raad wordt verrast door de mededeling van de burgemeester dat er 2 azc's komen, een in Malberg en een op Sint Pieter voor samen 520 vluchtelingen. Het besluit is al genomen.

- a. van een vertegenwoordiging van fracties was geen sprake;
- b. het onderwerp van de bijeenkomst was onbekend;
- c. er waren geen stukken om vooraf over te beraadslagen;
- d. niet alle raadsleden/fractievoorzitters waren aanwezig
- e. afwezige raadsleden/fractievoorzitters werden vanwege het besloten karakter niet geïnformeerd;
- f. fractieoverleg was dus überhaupt niet mogelijk;

Na de besloten vergadering werd slechts nog het van deze bijeenkomst summiere opgemaakte verslag dat in de raadsvergadering werd bekrachtigd en daarmee was de kous af.

Vraag 1 a: waarom heeft het College dit besluit toch autonoom genomen tegen bovenstaande adviezen in en waarom heeft het College de transparante en democratische procedure bij Limmel niet gevolgd?

b. Bent u van mening gezien de punten a-f, dat u de nodige zorgvuldigheid heeft betracht wat betreft het goed in stelling te brengen van de hele raad ?

De motie

Omdat de burgemeester aangeeft op basis van de PvdA motie van 15 september te handelen, hebben we vragen over de veel verderstreckende bevoegdheid die zij zich heeft toegekend, dan de motie biedt. Immers de motie geeft de burgemeester geen opdracht tot het nemen van een besluit maar slechts een opdracht tot een onderzoek naar vastgoed dat redelijkerwijze geschikt kon worden gemaakt voor opvang. Zonder vooraf die locaties voor te leggen en te bespreken met de voltallige raad in een raadsvergadering werden raadsleden en bewoners geconfronteerd met een fait accompli. Bovendien werd ook niet met de raad besproken of het aantal van 330 en 190 (op die locaties daar) wel verstandig of gewenst was, noch werd de samenstelling van de groepen met de raad besproken. Het besluit was al genomen volgens de burgemeester.

Vraag 2 a. waarom heeft u de tekst van de motie niet gerespecteerd en heeft u veel meer stappen gezet dan de opdracht in de motie toestond ?

b. Waarom heeft u, alvorens dit besluit te nemen, de lijst van onderzochte locaties, het aantal en de samenstelling van de vluchtelingen, niet aan de raad voorgelegd en in een raadsvergadering met raadstuk besproken, zoals de raad logischerwijs mocht verwachten op grond van de opdracht van de motie?

c. Bent u van mening dat u in de toekomst op basis van deze motie nog meer azc's of dependances of andere vormen van opvang kunt openen zonder de raad ?

Art. 169 lid 2 jo 180 lid 2 Gemeentewet: actieve informatieplicht

Begin maart en nog eens op 18 maart j.l. heeft de Liberale Partij Maastricht gevraagd wat de stand van zaken was omtrent het onderzoek van vastgoed m.b.t. een azc - toen nog niet vermoedend dat het er zelfs twee werden – echter het antwoord bleef uit. “Er is nog geen besluit genomen”, meer kregen we niet te horen.

De VNG vermeldt dat: “indien de Raad daarom verzoekt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente, geeft het College de raad VOORAF inlichtingen”. Dit betekent een actieve informatieplicht van het College: het College moet dit niet alleen op verzoek van de raad, maar vooral uit eigen beweging doen. Deze taak ligt ook verankerd in de wet: College en burgemeester zijn verplicht aan de raadsleden alle inlichtingen te geven die hij/zij voor de uitoefening van zijn/ haar taak nodig heeft 169² jo 180² Gemeentewet.

Vraag 3 a.: waarom heeft het College/burgemeester niet aan de actieve informatieplicht voldaan toen onze fractie begin maart en nog eens op 18 maart j.l. vragen stelde omtrent een eventueel door

het College aan te wijzen azc locatie, terwijl het besluitvormingsproces omtrent beide azc's toen al in een zeer ver gevorderd, nagenoeg afgerond stadium?

b. Bent u het met ons eens, dat u, door raadsleden op de valreep te informeren van uw genomen Collegebesluit, het uitoefenen van de controlerende taak en onze kans nog invloed uit te oefenen op de besluitvorming, in feite onmogelijk heeft gemaakt?

c. Zo nee, hoe had de gemeenteraad dan nog wel invloed kunnen uitoefenen en controleren?

Art.169 lid 4 Gemeentewet bepaalt: bij diep ingrijpende situaties in de gemeente moet de raad vóóraf (dus tijdig!) geïnformeerd worden en in de gelegenheid gesteld worden wensen en bedenkingen ter kennis van het College te brengen

art. 160 lid 1 sub e Gemeentewet bepaalt dat het College bevoegd is om over een azc te beslissen en dat de burgemeester de overeenkomst met het coa sluit (art 171 lid 1 Gemeentewet). Maar niettemin is het College verplicht de raad vooraf te informeren over de te sluiten overeenkomst met het coa, indien de raad daarom vraagt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. In het laatste geval neemt het College geen besluit dan nadat de raad in de gelegenheid is gesteld "wensen en bedenkingen" ter kennis van het College te brengen (art. 169 lid 4 Gemeentewet).

U heeft de raadsleden vooraf aan de raadsvergadering opgeroepen voor een besloten bijeenkomst waarvan het onderwerp onbekend was. De bijeenkomst was op 22 maart van 16.30 – 17.00 uur. 30 minuten waren er gereserveerd voor een diep ingrijpende situatie voor de gemeente!

a. niet alle raadsleden en fractievoorzitters waren aanwezig en deze zijn achteraf ook niet in de gelegenheid gesteld hun wensen en bedenkingen neer te leggen.

b. er waren geen stukken hierover, waardoor de raadsleden niet op de hoogte waren van het onderwerp en de uitwerking en dus niet voorbereid waren.

c. fractieoverleg van tevoren is daardoor überhaupt niet mogelijk geweest.

d. er mocht niets naar buiten gebracht worden door de aanwezige raadsleden, ook niet naar de niet aanwezige raadsleden vanwege de vertrouwelijkheid en deze vertrouwelijkheid zou pas de dag er na om 12.00 uur vervallen want dan waren direct betrokkene bewoners per post van de komst van de azc's geïnformeerd.

Conclusie: onvoorbereid, overvallen en onder tijdsdruk gezet en zonder terugkoppeling naar de gehele fractie, dan kan er toch moeilijk volgehouden worden dat recht wordt gedaan aan de tekst van art 169 lid 4 gemeentewet!

Vraag 4 a. Bent u van mening dat het College zodoende heeft voldaan aan de voorwaarden van art. 169 lid 4 gemeentewet?

b. Bent u van mening dat het College dit besluit, dit i.t.t. zoals nu is gebeurd, had moeten voorleggen aan een voltallige raad in een openbare raadsvergadering, zoals minister Plasterk met klem adviseert?

c. Bent u van mening dat er hier sprake is van een besluit met de nodige zorgvuldigheid omkleed dat de toets aan de vereisten van een democratisch besluit kan doorstaan?

Vaststellen van verslag op 5-4-2016

De Liberale Partij Maastricht was, zoals gezegd, niet aanwezig in de besloten bijeenkomst van 22 maart j.l. In de daarop volgende openbare raadsvergadering van 5 april waarbij de notulen van deze besloten bijeenkomst zouden worden vastgesteld vroeg onze fractie uitdrukkelijk het woord om alsnog enkele vragen te stellen en opmerkingen te kunnen maken m.b.t. gang van zaken rondom de besluitvorming omtrent de azc's. Maar de voorzitter van de raadsvergadering, zijnde de burgemeester besliste heel resoluut dat de fractie niet het woord zou krijgen en daarmee was de kous af. Later staat in het verslag van die avond, te lezen: "De notulen van de besloten bijeenkomst over de opvang van vluchtelingen op 22 maart 2016 worden vastgesteld nadat de fractie van de

Liberaal Partij Maastricht geacht wordt te hebben tegengestemd (de fractie van de Liberale Partij Maastricht was niet aanwezig bij de besloten bijeenkomst) ”.

Vraag 5 a: Bent u het met ons eens dat als een democratisch gekozen raadslid uitdrukkelijk het woord wordt geweigerd over de gang van zaken m.b.t. de 2 azc's en nog nergens het woord heeft kunnen voeren over een zo belangrijk gegeven voor de bewoners en raad, het democratisch beginsel met voeten wordt getreden ?

b. Bent u van mening dat als de fractie nog geen woord heeft kunnen zeggen over de besluitvorming van deze azc's het wel erg bout is om dan voetstoots aan te nemen dat de Liberale Partij Maastricht tegen heeft gestemd

c. Bent u van mening dat u, gezien het feit dat, zoals hiervoor al gezegd de Liberale Partij Maastricht een voorstander is van het helpen van vluchtelingen, uw aanname al te voorbarig is, laat staan niet eens correct is.

e. Wilt u daarom het verslag van 5 april 2016 corrigeren in die zin dat de zinsnede wordt geschrapt “nadat de fractie van de Liberale Partij Maastricht geacht wordt te hebben tegengestemd (de fractie van de Liberale Partij Maastricht was niet aanwezig bij de besloten bijeenkomst) en dat daarvoor in de plaats wordt vermeld dat de Liberale Partij Maastricht niet het woord werd gegeven ondanks haar uitdrukkelijk verzoek.

Toekomstige vluchtelingenopvang

In de krant van 14 mei j.l. zegt staatssecretaris Dijkhof : “dat veel gemeenten meewerken aan opvang van vluchtelingen. Maar er zijn ook gemeenten die denken weet je wat, als ik maar heel lang niets doe, dan waait het wel over”. Hij vindt dit niet erg sportief naar gemeenten die wel hun best doen. Hij is blij dat burgemeesters die wel opvang hebben geregeld collega's gaan aanspreken op het feit dat zij dat (nog) niet hebben gedaan.

U heeft in het verslag van de Gemeente “veelgestelde vragen asielzoekers en vluchtelingen” d.d. 26-3-2016, op de vraag of er in Maastricht nog meer opvanglocaties zijn te verwachten geantwoord, dat met de twee dependances naast azc Limmel de zoektocht in Maastricht is afgerond. Dat er alleen nog voor 100 alleen reizende minderjarigen voor opvang zal worden gezorgd.

Vraag 6. a Betekent dit dat als de staatssecretaris u zou opbellen voor nog meer opvang u dit zult weigeren en zult verwijzen naar andere gemeenten die dit nog niet hebben gedaan ?

b. Indien u nee, waarom niet ?

c. Indien u positief zou antwoorden ingeval de staatssecretaris u daarom zou verzoeken, gaat u dit dan weer doen op basis van de motie van de PvdA van 15 september 2015, zonder weer de raad en de bevolking te raadplegen?

d. Wat is in dat geval uw toezegging “dat de zoektocht in Maastricht is afgerond”, dan nog waard?

De huidige geplande vluchtelingenopvang

In de Limburger van 20 november 2015 staat een artikel over Gouverneur Theo Bovens. Hierin zegt hij in Limburg alleen kleinschalige (nood)opvang te zien zitten. Volgens hem betekent kleinschalig “dat 100 à 200 vluchtelingen voor de duur van 6 maanden tot circa 2 jaar tijdelijk onderdak vinden in een van de 33 gemeenten”. Waarbij gouverneur Bovens - waar mogelijk- gemeenten probeert te ontlasten die al een asielzoekerscentrum hebben. De liberale Partij Maastricht onderstreept dit standpunt van de Gouverneur omdat dit ook kan zorgen voor draagvlak. Ook veel bewoners van Sint Pieter en Malberg, zo horen wij, staan weliswaar niet afwijzend tegen opvang van vluchtelingen maar zien de huisvesting van dergelijke grote aantallen asielzoekers niet zitten. Zij pleiten eveneens voor kleinschalige opvang.

Vraag 7 a : Waarom heeft het College deze voorstellen van gouverneur Bovens niet als richtlijn gehanteerd bij het nemen van het besluit over de azc's Sint Pieter en Malberg?

b. Waarom komt het College alsnog niet tegemoet aan het dringende verzoek van de omwonenden voor een kleinschalige opvang ?

Zaterdag 14 mei j.l. heeft de raad uit de Limburger moeten vernemen dat 100 minderjarigen zonder verblijfsvergunning, waarvan een deel alcohol- en drugsverslaafd is, veelal naar Europa gestuurd om "het hier te maken", in Maastricht worden opgevangen. De opvang gaat plaatsvinden in 5 wooneenheden, kunnen we uit de krant vernemen. We hadden wel (naast de twee andere mededelingen) een mededeling van het College gekregen dat er nog een derde verzoek van het coa over minderjarigen lag. Maar onze fractie had verwacht, dat na de beroering die is ontstaan door de toegepaste overvalstechniek van het College, de raad en de bevolking bij dit laatste punt nu wél betrokken en geraadpleegd zou worden. Maar helaas: de raad is in feite ook hierbij helemaal buiten spel gezet !

Vraag 8 : a. Waarom communiceert u met de raad via de krant en waarom is het besluit en de uitwerking van de plannen vóóraf niet met de raad niet besproken ?

b. Hierboven hebben we erop gewezen dat draagvlak bij de bewoners erg belangrijk is en dat Minister Plasterk er daarom op aandringt geen autonome besluiten te nemen. Blijft u van mening dat u zonder raad en bewoners besluiten kunt nemen m.b.t. opvang en hoort het niet tot uw actieve informatieplicht dat u vooraf had moeten overleggen met de raad wat wenselijk is, nog voor u naar de pers stapt?

Oproep aan het College:

De Liberale Partij Maastricht vraagt het College om bij een eventueel verzoek van Dijkhof voor toekomstige opvang, de staatsecretaris te wijzen op gemeenten waar nog geen opvang is en om hen aan te spreken hun verantwoording in deze te nemen. Zie in verband hiermee ook gouverneur Bovens hierboven.

De Liberale Partij Maastricht dringt er tenslotte bij het college op aan om niet verder mee te gaan in de huidige steeds vaker gesignaleerde maar zeer bedenkelijke trend die het democratische gehalte van onze rechtsstaat ondermijnt : een collegebesluit over de komst van een azc waarbij de raad niet of nauwelijks de gelegenheid wordt geboden om in een openbare raadsvergadering, waarbij alle fracties aanwezig zijn en aan de hand van alle stukken uitgebreid hun bezwaren en bedenkingen naar voor kunnen brengen. Een vergadering waarin ook plaats is voor een uitgebreide inspraak van de bewoners (burgerparticipatie!). Met als absoluut dieptepunt het feit dat de raad uit de krant moet vernemen over de plaatsing door het coa van 100 minderjarige asielzoekers !

De Liberale Partij Maastricht vraagt het College te kijken naar de gang van zaken rond het geplande azc te Rijckholt waarin aldus de bewoners (ook) sprake was van een voorgekookt besluit van Burgemeester Akkermans. Maar dit besluit zo staat in de Limburger van 12 mei j.l. is inmiddels teruggedraaid omdat de inwoners vertegenwoordigd door de stichting Riekelt blijft Riekelt met klem om een zeer beperkte opvang had gepleit. Een pluim voor het stadsbestuur van Eijsden-Margraten die de gemeenteraad de positie hebben gegeven die haar in dit proces toekomt en dat de wensen van de bevolking serieus zijn genomen. Om het bij Maastricht te houden, college luister óók naar de omwonenden/bewoners bekijk ook hier uw besluit over de azc's opnieuw zoals in Rijckholt, breng de raad in stelling over de locaties van de minderjarige asielzoekers, met andere woorden volg het voorbeeld van voormalig Burgemeester Mans met betrekking tot de aanvraag voor het azc Limmel: dat ga ik niet alleen doen dat gaan we samen doen, met de bevolking en de Raad !

Namens de Liberale Partij Maastricht
Kitty Nuyts en Nanette Canisius